

Jirkov – „Tomu králíkovi se nelíbí!“ Slova patří tříletému klučinovi, který pozoruje, jak se snažím nenápadně proloučit hernou.

„Proč se mu nelíbím?“ začíná mě. „Ještě tě nikdy neviděl,“ důrazně dodává. Snažila jsem se být „neviditelná“, protože mě o to žádala paní učitelka. Nemám rušit učitelku, ani děti od práce. Ty mě ale nespouštějí z očí. Dozvíám se, že živý králík v kleci je holka a jmenuje se Ferdice. Malý tazatel je Péťa. Rozhazuje rukama a ohromně se diví, jakto že to nevím.

Z housenky motýl

Jsem na návštěvě v jirkovské školce Harmonie Montessori, kde učí děti od dvou a půl do pěti let s pomocí pokrokových metod. Výsledkem má být výchova k samostatnosti, otevřenosti a stálému růstu.

Šest dětí sedí na koberci kolem paní učitelky a prohlíží si ní speciální leporelo o vývoji housenky v motýla. „Copak bere housenka?“ ptá se učitelka, které děti tykají a oslovují jako Květu. „Jahody, mrkvičku, maliny,...“ odří-

HRAČKY JAK JE NEZNÁME. Malou Lindu zaujal podnos s pomůckami na čištění bot. Foto: Deník/ Mirka Šebestová

Jaké jsou školky Montessori

- Program je příkladem vstřícného přístupu k harmonické výchově dětí - vzdělává pro život
- Cílem je, aby děti dělaly, co je vnitřně uspokojuje
- Učí se předměty jako matematika, český jazyk, smyslová výchova, praktický život, rozvíjí se hudební dovednosti a kosmická výchova. Ta obsahuje například poznatky ze zeměpisu a dějepisu.
- Metodu rozpracovala italská lékařka, antropoložka a pedagožka Marie Montessori, která byla za celoživotní humanistickou práci nominována na Nobelovu cenu míru.

kávají děti, na co si vzpomenou. „A když je dost velká, lehne si, zakuklí se, tomu říkáme zámotek. Když je kukla dost zralá, praskne a co se stane?“

„Vyletí motýl,“ tleská rukama malá Ema.

Bez aut a bez panenek

Děti se ptají a žádná otázka nezůstává bez odpovědi. Učitel je rovnocenným partnerem. Neodbývá je, že něčemu ještě nemohou rozumět. Dvouapiletá holčička například ovládá část abecedy od A do J, přestože nemusí. Sama

chce a učitelka jí vede směrem, o který děvčátko projevilo zájem.

Děti se samy starají o živého králíka a kytky v květináčích. Obsluhují se a uklízejí po sobě nádoby. Když něco rozlijí, nikdo je nehubuje, ani za ně nedělá práci. Vědí, kde je hadr a že po sobě mají utřít.

Nejen přístup k dětem, ale i herna je odlišná od těch, které jsou ve školkách. Chybí auta a panenky.

„Raději sem pozveme maminku se skutečným miminkem, vysvětlíme si, proč nemá zoubky, že je potřeba ho přebalovat a citlivě s ním zacházet“ vysvětluje ředitelka

školky Pavlína Kratochvílová, podle které je lepší, když se děti hrou seznamují se skutečným životem. Proto se ani žádná z vycházek neobejde bez lupy a sledování přírodního života.

„Děti, elipsa...“

Ve třídě je také množství speciálních pomůcek. Všude jsou otevřené police, ze kterých si děti mohou brát, co je zrovna nadchlo. K mému překvapení si drobná Linda vytahuje podnos, na kterém je dětská botička, krém, kartáč a další potřeby, se kterými si může brát na čištění bot

Nenechá se vyrušit ani když učitelka Květa tleská rukama a svolává děti k „elipse“. Je to každodenní rituál, kdy děti cvičí, jak se vnitřně zklidnit. Pomalu procházejí po elipse vyznačené na koberci uprostřed herny. Cvičí tím také rovnováhu.

Po chvíli si děti sednou na koberec a povídají si. Péťa jmenuje dny v týdnu a na zvláštním kalendáři si každé z dětí kolíčkem vyznačí, že je dnes středa 14. dubna.

V tu chvíli třídu zase opouštím. Nezdravím děti ani učitelku, abych je nevytrhovala z práce. Péťa na mě ale mrká.